

Datum
2021-03-25

Diariernr
KST 2020/405

Ert datum
2020-12-15

Ert diariernr
Fi2020/04365

Finansdepartementet

Det skatterättsliga företrädaransvaret – en översyn (SOU 2020:60)

Kammarrätten har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på förslagen i betänkandet.

Allmänt

Kammarrätten vill inledningsvis framhålla att utredningen visar på att det inte finns stöd för att en schematisk rättstillämpning i förvaltningsdomstolarna förekommer i någon utbredd omfattning, vilket gjorts gällande i kritiken mot systemet.

Den främsta förändring som utredningen föreslår rör möjligheten för företrädarkaren att ansöka om rådrum. Utredningens förslag avseende de subjektiva rekvisiten och befrielsegrunderna innebär i huvudsak att lagtexten förtydligas utifrån befintlig rättspraxis. Kammarrätten anser mot den bakgrunden att det kan ifrågasättas om förslagen i dessa delar kommer att leda till någon större förändring i domstolarnas rättstillämpning.

I övrigt vill kammarrätten lämna följande synpunkter på förslagen.

De subjektiva rekvisiten

Utredningen föreslår att de subjektiva rekvisiten ska kompletteras med en föreskrift om vad som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om företrädarkaren varit grovt oaktsam. Enligt författningskommentaren är avsikten med den nya bestämmelsen bl.a. att indirekt markera att bedömningen av de subjektiva rekvisiten måste grundas på samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

Lagstiftningstekniken med uppräkningsavvad som särskilt beaktas är vanlig i bl.a. brottsbalken men kammarrätten anser ändå att det finns en risk att bedömningen av grov oaktsamhet snarare begränsas till de uppräknade exemplen och att det därmed blir tveksamt om avsikten med förändringen kommer att uppnås med den nu föreslagna utformningen.

Kammarrätten kan heller inte se att det är helt klart vad som i verkligheten avses med tillräckliga åtgärder som ska ge skydd till samtliga borgenärer dvs. inte bara till staten som borgenär. Det vore därför bra om utredningens tankegångar i denna del kunde förtydligas ytterligare i den fortsatta beredningen och kompletteras med ytterligare exemplifiering men även resonemang om hur sådana åtgärder förhåller sig till reglerna om återvinning vid en eventuellt kommande konkurs.

Befrielse från betalningsskyldighet

Utredningen föreslår att bestämmelsen om hel eller delvis befrielse bör ges en ny utformning och att särskilda skäl byts ut mot oskäligt. Det föreslås även att bestämmelsen ska kompletteras med ett antal exempel på vad som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om betalningsskyldigheten är oskälig.

Utredningens avsikt är att samma omständigheter som enligt den nuvarande regleringen har ansetts utgöra särskilda skäl för befrielse i fortsättningen ska kunna leda till att betalningsskyldigheten bedöms vara oskälig, men även att andra omständigheter ska kunna beaktas. Kammarrätten noterar dock att både de exempel som förs in i bestämmelsen och de ytterligare omständigheter som nämns i författningskommentaren är hämtade ur befintlig praxis. Mot denna bakgrund anser kammarrätten att det är tveksamt om förtydligandet kommer att ge stöd för en generösare rättstillämpning eller leda till en verklig förändring.

En ny rådrumsregel

Kammarrätten har ingenting att invända gällande utredningens förslag om att införa en ny rådrumsregel.

Kammarrätten ställer sig dock frågande till det resonemang som förs av utredningen på s. 280. Utredningen föreslår att beslut om rådrum inte får överklagas. Samtidigt anges att ett överklagandeförbud inte hindrar att ett avslagsbeslut indirekt kan komma att påverka förvaltningsdomstolarnas prövning av en ansökan om företrädaransvar. Om domstolen finner att förutsättningar för företrädaransvar är uppfyllda samtidigt som företrädaren visar att Skatteverket inte borde ha avslagit ansökan om rådrum, kan det vägas in i den oskälighetsbedömning som ska göras enligt 59 kap. 15 § SFL. Kammarrätten anser att det är otydligt vad som menas i denna del och noterar att det varken omnämns i övervägandena eller i författningskommentaren till bestämmelsen om befrielse.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Eva-Lotta Hedin. Föredragande har varit fiskalerna Johanna Björk och Sanne Svensson.

Eva-Lotta Hedin

Johanna Björk

Sanne Svensson

Kopia till

Övriga kammarrätter
Hovrätterna
Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm
Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM
Domstolsverket
Kammarrättens intranät
Tidningarnas telegrambyrå